

**INUIT
PISINNAATITAAFFIINUT
INSTITUTI**

**INUIT
PISINNAATITAAFFII
UKKATARALUGIT**

**2019-20-MI INATSIARTUNUT
NALUNAARUT**

IMARISAI

- 3 SIULEQUT
- 4 ATAATSIMUT TAKUSSUTISSAT
- 6 SULEQATIGIINNERUP INUIT PISINNAATITAAFFII SIUARSARTARPAI
- 10 MEEQQAT INUUSUTTULLU PISINNAATITAAFFII
- 14 COVID-19 INUILLU PISINNAATITAAFFII
- 16 NUNANI TAMALAANI NALUNAARUSIAT

INUIT PISINNAATITAAFFII UKKATARALUGIT 2019-20-imi Inatsisartunut Nalunaarut

Aaqqissuisut: Nadja Filskov, Lise Garkier Hendriksen, Christoffer Badse aamma Louise Holck (akisussasq)

Kalaallisuunngortitsisoq: Athena Mathæussen

Ilusilersuisoq: Hedda Bank

Naqiterneqarfia: Nuuk Offset

Saqqaaani asseq: Narsami meeqqat Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissut ukiut 30-inngortorsiutigigaat

Assit: John Rasmussen, Narsaq Foto; Unsplash; Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit; Martin Lehmann/Ritzau Scanpix; Mari Laursen; Nadja Filskov

ISBN: 978-87-93893-70-2

e-ISBN: 978-87-93893-71-9

Nalunaarummi suliat juli 2020-p tungaanut ilanngunneqarput.

© 2020 Inuit Pisinnaatitaaffiinut Institutti – Danmarkimi nuna tamakkerlugu Inuit Pisinnaatitaaffiinut Institutti

Saqqummersitaq una taassumaluunniit ilaa issuagaq erseqqissumik allallugu niuernerunngitsumi atugassatut issuarneqarsinnaavoq.

Saqqummersitatta paasiuminartuunissaat anguniarparput. Assersuutigalugu naqinnerit angisuut, titarnerit naatsut, oqaaseqatigiit ikittut, oqaatsinik avissinerit i kittut, tunuliaqutaa erseqqarissoq aamma sinaakkusikkat erseqqarissut atortarpavut. Paasiuminartuuneq pillugu uani paasisaqarnerugit menneskeret.dk/tilgaengelighed

INTSITUTTI PILLUGU NAATSUMIK

Inuit pisinnaatitaaffii tunngaviumik inatsimmi kiisalu nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissutini, Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata pituttorsimaffiginarlugit aalajangersimasaanni arlalinni nassaassaapput. Assersuutigalugu inuit pisinnaatitaaffii tassaapput killilersorneqarnani oqaaseqarsinnaatitaaneq, naapertuulluartumik eqqartuunneqarnermut pisinnaatitaaffik aamma inatsisit naapertorlugit kikkut tamarmik naligiinnerat pillugu tunngavik. Inuit pisinnaatitaaffii aamma ilinniarnissamut, peqqinnissamut kiisalu najugassaqaarnissamut pisinnaatitaaffiuput.

Inuit Pisinnaatitaaffiinut Instituttip suliassaraa inuit pisinnaatitaaffii illersussallugit siuarsassallugillu, kiisalu Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffii qanoq naammassineqarnermut nakkutigissallugu. Institutti maajimi 2014-imiilli Kalaallit Nunaanni nuna tamakkerlugu inuit pisinnaatitaaffiinut sullissiviuvoq.

Taamaattumik Naalakkersuisut, Inatsisartut aamma naalagaaffimmi oqartussaasut inuit pisinnaatitaaffii pillugit siunnersortarpagut, assersuutigalugu inatsisissatut siunnersuutit nutaat inuit pisinnaatitaaffiinut naapertuunnersut nalilersorneritigut. Aamma nunani tamalaani kattuffinnut soorlu FN-imut inuit pisinnaatitaaffii pillugit pissutsinik nalunaaruteqartarpugut.

Sulinitinnut pingaarutilimmik atavoq Kalaallit Nunaanni suliffeqarfinnik kattuffinnillu suleqateqarnek, pingaartumik Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffiinut Siunnersuisoqatigiinnik. Suleqatigisartakkagut Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffii pillugit unammillernartut annertunerpaat qaqilernissaanut atatillugu iamrisanik, ilisimasanik siunnersiueqatigiinnermillu tapiissuteqartarput. Siunissaq ungasissoq eqqarsaatigalugu sulinitinnik anguniagaavoq, Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinni inuit pisinnaatitaaffii aamma inuit pisinnaatitaaffii pillugit periuseq pillugit ilisimasanik tunngavissiiinissaq, taamaasilluni Kalaallit Nunaanni nuna tamakkerlugu inuit pisinnaatitaaffii pillugit instituttimik pilersitsisoqarsinnaassamat.

Institutti ukiut tamaasa sulinerput pillugu kiisalu Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffii pillugit ineriartorneq pillugu Inatsisartunut nalunaarusiortartussaavoq.

Aammattaaq ukiut tamaasa Folketingimut nalunaarusiortarpugut, tassani Danmarkimi nunanilu tamalaani sulinerput nassuiartarlugu, kiisalu Kalaallit Nunaanni sulinerput eqqartortarlugu. Uani paasisaqarnerugit menneskeret.dk/beretning.

SUMMARY

The Danish Institute for Human Rights has since May 2014 functioned as the National Human Rights Institution for Greenland. In accordance with our mandate, we are obligated to submit an annual report on our activities to Inatsisartut, the Parliament of Greenland.

We cooperate with a number of authorities and civil society organisations in Greenland and in particular with the Human Rights Council of Greenland on promoting and protecting human rights.

In 2019-2020 we have, among other things, conducted the following activities:

Public consultation memos and advice to authorities, civil society etc.:

- Considered 18 items of draft legislation or government reports with human rights relevance in 2019 and 16 items in the first half of 2020.
- Collaborated with the Ministry of Social Affairs and Justice and the Human Rights Council of Greenland on civil society engagement regarding the rights of persons with disabilities, including roundtable meetings in Aasiaat and Narsarsuaq, and a seminar in Nuuk.
- Participated in and presented at council meetings and a stakeholder meeting hosted by the Human Rights Council of Greenland.
- Gave a presentation on inclusion in a human rights perspective at a conference hosted by the spokesperson for people with disabilities, Tilioq.
- Participated in the Council for Greenland's Justice Sector's thematic meeting on support for victims and perpetrators.
- Lectured on human rights for students at Ilisimatusarfik – the University of Greenland.

- Gave a presentation for the Constitutional Commission's working group on human rights.
- Gave a presentation on children's rights at UNICEF and NAKUUSA conference on the UN Convention on the Rights of the Child.
- Collaborated with NAKUUSA og UNICEF Denmark on exploring Greenlandic school children's knowledge and opinions on human rights and the UN Convention on the Rights of the Child.

International reporting:

- Collaborated with the Human Rights Council of Greenland on a report to the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights regarding challenges in social conditions in Greenland.
- Collaborated with the Human Rights Council of Greenland on recommendations to the UN Committee on the Elimination of Discrimination against Women. Additionally, we prepared a parallel report together with the council for the committee. Both reports contain recommendations on how Greenland can strengthen its work for the promotion and protection of women's rights.
- In close dialogue with the Human Rights Council of Greenland, we prepared a report that aims to assist the UN Committee on the Elimination of Racial Discrimination in its preparation prior to the Committee's examination of Denmark and Greenland.
- Prepared a report to the UN Committee on the Rights of Persons with Disabilities prior to the committee's examination of Denmark and Greenland. The report was developed in close dialogue with the Human Rights Council of Greenland, the National Advocacy for Persons with Disabilities, Tilioq, and NIIK, Greenlandic Disability Organisations.

SIULEQUT

2019-imi FN-ip Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaata ukiut 30-nngortorsiorpai. Tamanna ilaatigut Kalaallit Nunaanni malunnartinneqarpoq, isumaqatigiissut najukkani nalliuttorsitigineqarluni – aamma Narsami, nalunaarutip matuma saqqaani takuneqarsuinnaasutut.

Ukiuni kingullerni meeqqat pillugit suliassaqaarfimmi unammilligassat oqaluuserisassani pingaartinnerpaanerit ilaanniittarput, ukiunilu kingullerni pingasuni Naalakkersuisut meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit periusissianik aamma iliuusissatut pilersaarutininik arlalinnik saqqummiussisarput. Ilanngullugu Inatsisartut maajimi 2020-mi akuersissutigaat, FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutaata piviusunngortinnissaanut Kalaallit Nunaat nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaaruteqassasoq.

Instituttip meeqqat pisinnaatitaaffiisa ukkatarineqarnerunerat tapersersorpaa, aammali suliniutit akornanni anguniakkanik piviusunik pisariaqartitsineq takusinnaallugu. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit FN-imut nalunaarusiani arlalinni nassuiarpagut Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffiininik eqquutsitsinissamut unammilligassat ilaat.

Oqaaseq “#Killiliisa” (“lad os sætte grænser”) ukiuni kingullerni Kalaallit Nunaanni ataqatigiinnerni arlalinni oqallisaasimavoq. “Killiliisa” Naalakkersuisut 2018-2022-

mi kinguaassiutitigut atornerluisarneq akiorniarlugu periusissiaralugulu Kalaallit Nunaanni #MeToo pillugu aalassatsitsinerut ataatsimut oqaasertaavoq. Oqaaseq ilaatigut innersuussutini, instituttip aamma Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit FN-imi Arnat pillugit Ataatsimiititaliarsuarmut 2019-ip aamma 2020-p ingerlanerini nassiusaanni ersersinneqarpoq.

2020-mi ukiup affaani siullermi COVID-19-ip nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunnerata, nunarsuarmi innuttaasut amerlanerpaartaasa ulluinnaat piffissami sivikitsumi allanngortippaa. Tamatuma COVID-19-ip killilersimaarniarneranut atatillugu oqartussaasut suliniutaasa nassatarai Kalaallit Nunaanni innuttaasut pisinnaatitaaffiininik illersuiniarnermut unammillernartut nutaat. Taamaattumik instituttip pisuni arlalinni oqaaseqarfigaa, COVID-19 pillugu inatsisit inuit pisinnaatitaaffiinum innimittartuunissaasa pingaaruteqassusaat. Pisuni arlalinni oqaaseqaatsigut nalunaarutini inaarutaasuni eqqaaneqarput. Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit suleqatigalugit COVID-19-ip ataani pingaartumik Kalaallit Nunaanni inuit atugarliortut pillugit faktaark-imik saqqummiussivugut.

Atuarluarina.

Louise Holck
Pisortaq

Dorthe Elise Svinth
Siulersuisut siulittaasuat

ATAATSIMUT TAKUSSUTISSAT

Kalaallit Nunaanni nuna tamakkerlugu inuit pisinnaatitaaffii pillugit instituttit suliniutit tulliuuttut ilaatigut 2019-2020-mi naammassivagut:

Tusarniaanermi akissutit kiisalu oqartussaasunik allanillu siunnersuinerit:

- Inatsisissatut siunnersuutitut missingiutit kiisalu nassuiaatit inuit pisinnaatitaaffiit attuumassutillit pillugit tusarniaanerit 2019-imi 18-it kiisalu 2020-imi qaammatini arfinilinni siullerni tusarniaanerit 16-it suliaaraagut.
- Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik aamma Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit, sulissutigaarput innarluutillit pillugit suliassaqaqarfimm inuiaqatigiit ilaatinneqarnissaat. Tamatumunnga atatillugu 2019-imi Aasianni aamma Narsarsuarmi paasiniaaqaqatigiilluta ataatsimiisitsivugut kiisalu Nuummi isumasioqatigiisilluta.
- Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiinni siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerini aamma soqutigisaqaqatigiinnik ataatsimiisitsinerni peqataallutalu saqqummiisarnikuuvugut.
- Inuit pisinnaatitaaffii eqqarsaatigalugit peqataatsineq pillugu isummersoqatigiinnermi Innarluutillit illersuisoqarfianit Tiliumit ingerlanneqartumi saqqummiivugut.
- Pinerluttuliorfigineqarsimasut pinerluttullu ikiornissaat pillugit Kalaallit

Nunaanni Eqqartuussiveqarnek pillugu Siunnersuisoqatigiit sammisaq pillugu ataatsimiisitsinerni Nuummi peqataavugut.

- Ilisimatusarfik- Grønlands Universitet-imi inatsisilerinermik ilinniartunut saqqummiussivugut.
- Pisinnaatitaaffiit pillugit Inatsisit Tunngaviusussat pillugit Isumalioqatigiissitat suleqatigiissitaannut saqqummiivugut.
- FN-ip Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqaqatigiissutaa aamma FN-ip piujuartitsilluni ineriartortitsinissaq pillugu Nunarsuarmi Anguniagai pillugit UNICEF-imi aamma NAKUUSA-mi saqqummiivugut.
- Kalaallit Nunaanni meeqqat atuartut inuit pisinnaatitaaffii aamma FN-ip Meeqqat pillugit Isumaqaqatigiissutaa pillugit ilisimasaat aamma isumaat pillugit misissuinnermi NAKUUSA aamma UNICEF Danmark suleqatigaagut.

Nunani tamalaani nalunaarusiat:

- Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit suleqatigalugit FN-imi Aningaasaqarnikkut, Isumaginninnikkut aamma Kulturikkut Pisinnaatitaaffiit pillugit Ataatsimiititaliarsuarmut nalunaarusiorpugut Kalaallit Nunaanni isumaginninnikkut atukkani ajornartorsiutit pillugit unammillernartut.
- FN-ip Arnat pillugit Ataatsimiititaliarsuata Danmarkimik aamma Kalaallit Nunaannik misissuinissaminut sammisanik toqqaanissaa sioqqullugu, Kalaallit

// Kalaallit Nunaanni meeqqat atuartut 16 procentiisa pisinnaatitaaffitik ilisimavaat. Kalaallit Nunaanni meeqqat atuartut inuit pisinnaatitaaffii aamma FN-ip Meeqqat pillugit Isumaqtigiissutaa pillugit ilisimasaat aamma isumaat pillugit misissuinermit NAKUUSA aamma UNICEF Danmark suleqatigaagut.

Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit Kalaallit Nunaat pillugu innersuussutinik arlalinnik ataatsimiititaliarsuarmut nassiussivugut. Tamatuma saniatigut siunnersuisoqatigiit peqatigalugit 2020-mi ataatsimiititaliarsuarmut Kalaallit Nunaat pillugu marloqiusamik nalunaarusiamik itisiliisumik allagaqarpugut. Nalunaarusiat tamarmik Kalaallit Nunaata arnat pisinnaatitaaffii siuarsarniarlugit illersorniarlugillu sulinini qanoq nukittorsarsinnaaneraa pillugu innersuussutinik imaqarpugut.

- Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit qanimut oqaloqatigalugit nalunaarusiamik suliaqarpugut, FN-ip Ammip qalipaataa tunngavigalugu assigiinngisitsisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup Danmarkimik aamma Kalaallit Nunaannik misissuinissaanut sammisanik toqqaanissaanut pitsanngorsaansamik siunertaqartumik.
- FN-ip Innarluutillit pillugit Ataatsimiititaliarsuanut nalunaarusiamik suliaqarpugut, ataatsimiititaliarsuup Danmarkimik aamma Kalaallit Nunaannik misissuinissaanut sammisanik toqqaanissamut siunnersuutinik imalimmik. Tamatumunnga atatillugu Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit, Innarluutillit Illersuisoqarfiat Tilioq aamma NIIK, Kalaallit Nunaanni Innarluutillit kattuffii qanimut oqaloqatigisimavagut.

SULEQATIGIINNERUP INUIT

PISINNAATITAAFFII SIUARSARTARPAI

Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffii siuarsarniarlugit tunngavissinniarlugillu Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Instituttip Kalaallit Nunaanni suliaqartut qanimut suleqatigisarpai.

Siullertut Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit suleqatigaagut. Tamatuma saniatigut ilaatigut Meeqqat Illersuisoqarfiat MIO, Innarluutillit Illersuisoqarfiat Tilioq, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit aamma suliaqartut allat soorlu Namminersorlutik Oqartussani Naalackersuisoqarfiit assigiinngitsut aamma NIIK - Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat, innarluutillit pillugit suliaasaqarfimmi kattuffiit ataatsimoorfiat ingerlaavartumik oqaloqatigisarpagut.

KALAALLIT NUNAANNI INUIT PISINNAATITAAFFII PILLUGIT SIUNNERSUISOQATIGIIT

Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit instituttimut suleqataavoq immikkut pingaarutilik. Siunnersuisoqatigiit Kalaallit Nunaanni pissutsit pillugit ilisimanninnera aamma instituttip inuit pisinnaatitaaffii pillugit periutsit pillugit ilisimasai akulerullugit qajannaatsumik tunngaviliipput, Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffii pillugit pissutsinik nakkutiginnissinnaanitsinnut.

Ataatsimut nalunaarusianik saqqummersitsisarpugut, pissutsit Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiinnut pingaarutillit pingaarutillit pillugit, innuttaasut pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnerisa nukittorsarneqarnissaat pillugu oqartussaasunut kiisalu suliaqartunut qitiusunut allanut innersuussuteqarluta. Ilanngullugu FN-imi inuit pisinnaatitaaffii pillugit ataatsimiititaliarsuanut assigiinngitsunut ingerlaavartumik nalunaarusiortarpugut, Kalaallit Nunaanni pissutsit innuttaasunut iluaqutaasumik qanoq pitsanngoriarsinnaaneri pillugit suliaasaqarfiit ukkatarilersinniarlugit.

Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit instituttip 2019-imi kiisalu 2020-mi ukiup affaani siullermi ilaatigut tusarniaanermi akissutit oqallisigisimavaat kiisalu inuit pisinnaatitaaffii pillugit inissisimaneq pillugu nalunaarusianik Aningaasaqarnikkut Isumaginninnikkut aamma Kulturikkut Pisinnaatitaaffii pillugit FN-ip Ataatsimiititaliarsuanut aamma FN-ip Arnat pillugit Ataatsimiititaliarsuanut allataqartarluni.

Ukiut kingullit siunnersuisoqatigiinnut allanngoriarfiusimapput. Inatsisip nutaap siunnersuisoqatigiit Naalackersuisunit kiffaanngissuseqarnerat nukittorsarpaa, kiisalu siunnersuisoqatigiit namminneq allattoqarfimminnik pilersitsisinnaanerat aqutissiorlugu. 2019-imi Ukiakkut

// Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit nukittorsarneqarput kiffaanngissuseqarnerulerlutik namminerlu allattoqarfeqalerlutik. Februar 2020-mi taamanikkut Nunanut Allanut Naalackersuisoq, Ane Lone Bagger, Nuummi siunnersuisoqatigiit ataatsimiinnerannut peqataavoq. Inuit Pisinnaatitaaffiinut Instituti saqqummiivoq.

// 2018-imi maajimili Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Instituti FN-ip Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaanni naammassineqarnissaanik nakkutiginninnermik suliaqarnermi inuiaqatigiit innarluutillit pillugit suliaasaqarfimmi peqataatinneqarnissaat pillugu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarput.

Ataatsimiinnermi Inatsisartut siunnersuisoqatigiinnut ilaasortassat nutaat 13-it Inatsisartunit toqqarneqarput. Ilaasortat 10-t Inatsisartunit toqqarneqarput, Meeqqat Illersuisuat, Innarluutillit Illersuisuat aamma Naligiissitaanermut Siunnersuisoqatigiinni siulittaasoq siunnersuisoqatigiinni aalajangersimasumik ilaasortaapput.

Siunnersuisoqatigiit nutaat akerliusoqaratik Sara Olsvig siulittaasussatut toqqarpaat.

Siunnersuisoqatigiit ilaatigut allattoqarfik pilersippaat, ulluinnarni aqutsisunik toqqaallutik kiisalu suleqatigiissitanik nutaanik pilersitsillutik, ilaatigut inatsisitigut isumannaatsuunermik, ilinniarnissamut pisinnaatitaaffimmik aamma ineqarnissamut pisinnaatitaaffimmik suliaqartunik.

INNARLUUTILLIT PILLUGIT SULIASSAQARFIMMI ALLANNGUINISSAQ PILLUGU ATAATSIMIINNERIT AAMMA ISUMASIOQATIGIINNERIT

2018-imi maajimi Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalackersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersusoqatigiit aamma Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti FN-ip Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaat Kalaallit Nunaanni naammassineqarnissaanik nakkutiginninnermik suliaqarnermi inuiaqatigiit innarluutillit pillugit suliaasaqarfimmi peqataatinneqarnissaat pillugu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissuteqarput. Suleqatigiinnermut tassunga atatillugu 2019-imi juunimi Aasianni Narsarsuarmilu najukkami ataatsimiinnernik marlunnik ingerlatsivugut. Ataatsimiinnernik siunertaavog innarluutillit pillugit suliaasaqarfimmi unammillernartunik annerpaanik erseqqissaanissaq kiisalu innarluutillit pillugit kattuffiit siunissami innarluutillit pillugit isumaqatigiissutip atuutsinnissaanut nakkutilliinnermi peqataatinneqarsinnaanerannik erseqqissaanissaq. Ataatsimiinnerit assigusut 2018-imi ukiakkut Nuummi Sisimiunilu ingerlanneqarput.

Najukkami ataatsimiinnerit malittaralugit 2019-imi novemberimi isumasioqatigiinneq Nuummi aqqqissuupparput, tassani qulequtaralugu "Innarluutillit pillugit suliaasaqarfimmi qanoq allannguissaagut".

Isumasioqatigiinnermi innarluutillit kattuffiini siulittaasut aamma siulittaasut tullii kiisalu kattuffinnit aamma oqartussaasunit attuumassuteqartunit suliaqartut sinniisullu peqataapput. Isumasioqatigiinnermi ilaatigut ukkatarineqarpoq, innarluutillit pillugit politikikkut anguniakkat qanoq saqqummiunneqarlutillu malittareqqinneqartarnersut.

KALAALLIT NUNAANNI EQQARTUUSSIVEQARNEQ PILLUGU SIUNNERSUISOQATIGIIT

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit 2019-imi septemberimi ukiumoortumik sammisaq pillugu ataatsimiinnerat pinerlunnermi eqqugaasut ikiorneqarnissaat aamma pinerluttut innunat akuulerseqqinnissaat immikkut sammineqarput. Tamanna ukiup siuliani kinguaassiutitigut atorneqarnerit pillugit suliat qanoq pinaveersaartinneqarsinnaanerit aamma eqqartuussivinni qanoq suliarineqassanerit – suliap unnerluutigineqarneranit, pinerluttup immaqa isertitsivimmiinnissaata kingornalu iperagaanissaata tungaanut – tunngasut ukkatarineqartunit talliliineruvoq. Oqallinnerni eqqartuussivinnit, politiinit, unnerluussisussaataitasunit, illersuisunit, inatsisilerituunit, Namminersorlutik Oqartussanit, Justitsministeriet-imit aamma instituttimit sinniisut peqataapput.

MEEQQAT INUUSUTTULLU PISINNAATITAAFFII

Ukiuni kingullerni meeqqat pillugit suliaasaqarfimmi unammillernartut Kalaallit Nunaanni annertuumik oqallisaapput. Naalakkersuisut ukiuni 2018-2020-mi periusissianik aamma iliuusissatut pilersaarutininik arlalinnik, meeqqat pisinnaatitaaffiit tunngasunik saqqummiussipput.

2020-mi maajimi aamma Inatsisartut akuersissutigaa, Kalaallit Nunaat nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaaruteqassasoq FN-ip Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaanik naammassinninnissamut.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut 2019-imi oktoberimi Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu atugaat pitsanngorsarniarlugit qallunaat naalagaaffianik suleqateqarnissamik aallartisaapput. Qallunaat naalagaaffiata 2019-imi septemberimi 5,3 millioner koruunit illuartippai, Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu atugarliortut pillugit suliniutinik nukittorsaanissamut erngertumik ikiutissatut. Folketingimittaaq politikikkut amerlanerussuteqartut tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaata nammineq aningaasaliineranut tapiissuteqarnissamut 80 millioner koruunit illuartippaat.

Instituttip meeqqat pisinnaatitaaffiisa ukkatarineqarnerulernerat tapersersorpaa, peqatigitillugulu suliniutit akornanni anguniakkanik piviusunik pisariaqartitsisoqarnera takusinnaallugu.

Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit taamaattumik arlalinni nunani tamalaani FN-imi ataatsimiititaliarsuarnut nalunaarusiani innersuussutigaa, meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit killiffik pillugu ilisimasanik aqqissuussinerup nukittorsanissaa. Tamatuma saniatigut pingaartumik meeqqanut atugarliortunut unammilligassat nassuiarpagut, kiisalu FN-ip Aningaasaqarnermi, Isumaginninnermi aamma Kulturikkut Pisinnaatitaaffii pillugit Ataatsimiititaliarsuata ilaatigut oqaatigaa nunaqarfinni avinngarusimasuni ilaqutariit meerartallit piitsut amerlassusaat ernumanartillugu.

2019-imi siunnersuisoqatigiit peqatigalugit Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffiisa killiffiat pillugu nalunaarusiamik saqqummiussivugut, tassani suliaasaqarfimmi unammillernartut ilaat tikkuarpagut, ilaatigut sumiginnaaneq, meeqqanik atornerluineq meeqqanullu nakuuserneq pillugit. Meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffii pillugit killiffik pillugu nalunaarusiaq tunngavigalugu, institutti siunnersuisoqatigiillu 2019-imi novembarimi UNICEF-imi aamma NAKUUSAMI FN-ip Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaa aamma FN-ip Patajaatsumik Ineriartorneq pillugu Nunarsuarmi Anguniagai pillugit isummersoqatigiinnermi saqqumiinissamut qaaqqusaapput. Institutti Kalaallit Nunaanni Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutip malinneqarnissaanut ataqaatigiissaakkamik

// Institutip qitiusumik suliassaqrfiisa ilagaat Inuit Pisinnaatitaaffiisa suliassaqrfiisa pingaannerit ineriartornerat malinnaavigissallugit, tamatumanilu meeqqat pisinnaatitaaffii. Nalinginnaasumik amigaatigineqarpoq tulleriarluakkamik ilisimasani katersisarneq suliassaqrfinni assigiingitsuni, Kalaallit Nunaanni innuttaasut pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaannut attuumassutilinnik, tamatumanilu meeqqat pillugit.

suliniuteqartoqarnissaata pingaaruteqassusaa pillugu saqqummiussivoq.

NAKUUSA, UNICEF Danmark aamma instituttip 2019-imi aammaarlutik Kalaallit Nunaanni meeqqat atuartut 6.-10. klassit inuit pisinnaatitaaffii aamma FN-ip Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaa pillugit ilisimasaat isumaallu pillugit apeqquteqarfigeqqippaat. 2014-imit kisitsisinut sanilliukkaanni meeqqat namminneq pisinnaatitaaffimminnut ilisimanninnerat appariarsimavoq. 2014-imi meeqqat 38 procentii akippat, pisinnaatitaaffitik pillugit ilisimasaqarluarlutik imaluunniit ilaannik ilisimasaqarlutik. 2019-imi tamatuma kisitsisaa 16 procentimut appariarsimavoq. Meeqqalli Meeqqat pillugit Isumaqatigiissummut ilisimasaat qaffannerulaarsimavoq.

OQARTUSSAASUNIK ALLANILLU SIUNNERSUINEQ

Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Institutti Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu oqartussaasut inuit

pinnaatitaaffii pillugit apeqqutit pillugit siunnersuisoqarpoq. Ilaatigut inatsisissamut imaluunniit nalunaarummut missingiut inuit pinnaatitaaffii pillugit ajornartorsiutinik imaqaraagat oqartussaasut inatsisissamut nutaamut missingiutinut tusarniaanermi akissutinik nassiussinikkut taamaaliortarpugut. Assingusumik oqartussaasut FN-imut Danmarkimi pissutsit pillugit nalunaarusianut missingiutaannut tusarniaanermi akissutinik nassiussisarpugut.

2019-imi tusarniaaneriit 18-it suliaragut. Pisuni 10-ni oqaaseqaateqarpugut. 2020-mi ukiup affaani siullermi tusarniaaneriit 16-it suliaragut. Pisuni 7-imi oqaaseqaateqarpugut.

Tusarniaanermi akissutit (qallunaatut) uani nassaarineqarsinnaapput: menneskeret.dk/monitorering/hoeringssvar.

ISUMAGINNINNERMIK SULIASSAQARFIMMIK NAKKUTILLINEQ

Institutti 2019-ip ingerlanerani isumaginninnermik suliassaqarfimmi nakkutillineq pillugu nalunaarummut nutaamut missingiummut marloriarluni ilanngutassiivoq. Siullertut instituttip pitsaasorujussuartut isigaa, Naalackersuisut suliassaqarfimmi tassani inatsisinik nutaanik erseqqissunillu, meeqqat inuusuttullu atugarliortut atugarissaarnerisa aamma ineriartornerisa qulakkeernissaanut aalajangiisuulluinnartunik suliaqarnissamut aallartisaasimammata. Tusarniaanermi akissutitsinni nalunaarutip oqaasertaani allannguuteqarnissamut

innersuussuteqarpugut, ilaatigut nakkutillinnermi nalunaarusiat aamma kommunit nakkutillinnerisa annertussusaat pillugu.

Nalunaarut naapertorlugu Naalackersuisut isumaginninnermi suliassaqarfimmi kommunit ingerlatsinerannik nakkutillinnerat nakkutillinnermi nalunaarusiamik inerreqassaaq. Tusarniaanermi akissutitsinni innersuussutigarpugut, nakkutillinnermi nalunaarusiaq taanna saqqummiunneqartassasoq. Taamaattumik pitsaasutut isigarpugut, allannguneq tamanna nalunaarusiamut missingiummi kingusinnerusumi ilanngunneqarsimammata, taamaasilluni maannakkut allassimalluni, nakkutillinnermi nalunaarusiaq Naalackersuisut nittartagaanni saqqummiunneqartassasoq.

**POLITEEQARNERMUT
AAQQISSUUSSAANERUP
ILUARSARTUUTEQQINNERA
AAMMA POLITIIT PILLUGIT
MAALAAARUTEQARTARNERMUT
AAQQISSUUSSINEQ NUTAAQ**

Suleqatigiissitanit Justitsministeriet-imit, Rigspolitiet-imit, rigsadvokatimit, Savalimmiuni Politiinit aamma Kalaallit Nunaanni Politiinit peqataaffigineqartumik innersuussutit tunngavigalugit, piffissami nutaanerusumi Kalaallit Nunaanni politiit aamma unnerluussisussaataitasup atugaannik iluarsartuusseqqinnermut annertunerpaamut missingiummik Justitsministeriet suliaqarpoq. Tusarniaanermi akissutimini, instituttip pitsaasutut isigalugu oqaatigaa, politiit atorfiat aamma unnerluussisussaataitasut nutarsarnissaannut iluarsartuusiffigeqqinnissaannullu alloriartoqarnera.

Missingiummi ilaatigut pilersaarusionerqarpoq politiit it-systemiinik annertuumik nukittorsaanissaq. Instituttip Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit inuusuttut akornanni pinerluttarnermut atatillugu siusinnerusukkut uparuarnikuuat, Kalaallit Nunaanni Politiit sulianut systemiata kisitsisitigut paasissutissat peqqissaarnerusumik immikkoortiterineq tapersersunngikkaa. Inuusuttut pinerluttarnerat pinaveersaartinniarlugu aqussinnaanarlugulu politikkinik pilersaarutinillu ineriartortitsinissamut, naammassinninnissamut nalilersuinissamullu pingaaruteqarpoq suliaasaqarfinni annertuuni

ineriartorneq ilisimassallugu. Taamaattumik sulii innersuussutigaarput, ingerlaavartumik saqqummiussisoqartassasoq inuusuttut pinerluttarnerat pillugu kisitsisinik paasissutissanik erseqqinnerusunik imalimmik, soorlu assersuutigalugu meeqqanik tigummigallaanerit amerlassusaat, meeqqat immikkoortillugit paarnaarunneqartarnerannik atuneq, eqqartuusinnermi aalajangiinerit aamma pinerloqqinnerit amerlassusai.

Missingiummut instituttip tusarniaanermi akissutaani ilanngullugu oqaatigaarput, pitsaasutut isigalugu, politiit pillugit naammagittaalliorneq pillugu suliaasaqarfik nutarsarniarlugu alloriartoqartoq, ilaatigut taamaasillutik politiit pillugit naammagittaalliornerit Politiit Naammagittaalliornermut Oqartussat Attuumassuteqanngitsut attuumassuteqanngilluinnarlutik suliarisassallugit, kiisalu Kalaallit Nunaanni Politiit pillugit Naamagittaalliutinik suliaqartarnermut Siunnersuisoqatigiinnik pilersitsisoqassasoq, Kalaallit Nunaanni pissutsit pillugit ilisimasanik naammaginartunik qulakkeerinninnissaq siunertarlugu.

Instituttilli innersuussutigaa, Justitsministeriet suliaqartariaaseq erseqqissaavigissagaa, qallunaatut kalaallisullu oqaatsit atorneqarnerinut atatillugu, matuma ataani politiit unnerluussisussaataitasut inerniliinerit sulianilu allagaatit qallunaatut kalaallisullu akornanni nutserneqartassasut, naammagittaalliortup imaluunniit unnerluutigineqartup kissaatigippagu.

COVID-19 INUILLU PISINNAATITAAFFII

COVID-19-IP NALAANI EQIMATTAT IMMIKKUT ATUGARLIORTUT

2020-imi COVID-19-ip nunarsuaq tamaat tuniluunna piffissami sivikitsunnguami nunarsuarmi innuttaasut amerlanerpaartaasa ulluinnaanik allannguivoq. Innuttaasulli tamarmik sulit inuit pisinnaatitaaffiit, nunat pisussaaffigilernikuusaannik illersugaapput. Tamanna aamma Kalaallit Nunaannut atuuppoq.

Tamannali oqaatigereerlugu, nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunneq pisoq immikkut illuinnartuuvoq, periarfissaalluni naalagaaffiit innuttaasut pisinnaatitaaffiit nalinginnaasumit annikillitsinerussallutik, nappaatip tunillaassornera unikaallatsinniarlugu.

Ilaatigut utoqqarnut, angerlarsimaffeqanngitsunut kiisalu innunut innarluutilinnut nunarsuaq tamakkerlugu tunillaassuunneq immikkut unammillernarsimavoq. Instituttip aamma Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit COVID-19-ip nalaani Kalaallit Nunaanni eqimattat immikkut ajornartorsiortut pillugit faktaark-imi ajornartorsiut qaqilerpaat.

Faktaarkimi kiisalu FN-imi Arnat pillugit Ataatsimiititaliarsuarmut nalunaarummi ilanngullugu nalunaarutigaarput, Nuummi qimarnguik nunarsuaq tamakkerlugu tuniluunnerup nalaani

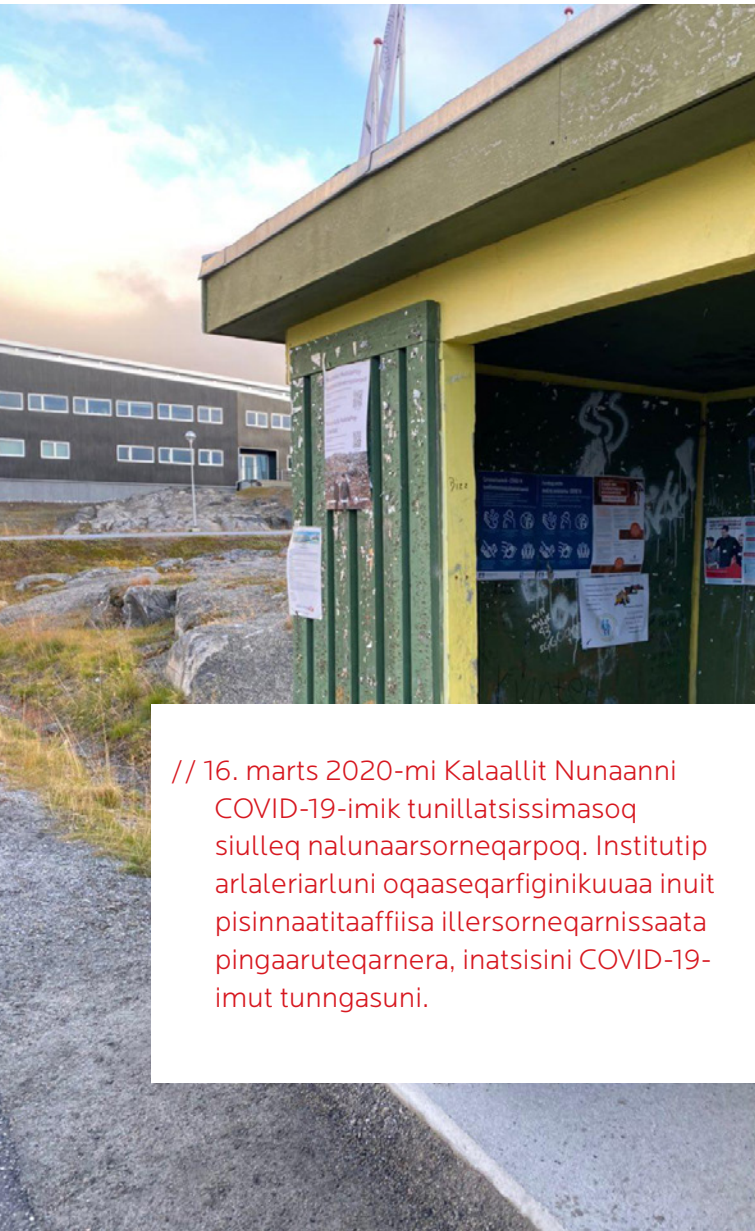
saaffiginninnerit amerleriarsimanerannik nalunaarutegarsimasoq.

COVID-19 PILLUGU TUSARNIAANERMI AKISSUTIT

2020-mi maajimi juunimilu Kalaallit Nunaanni COVID-19 pillugu inatsisini inuit pisinnaatitaaffiit illersuineq eqqarsaatigineqarnissaa pillugu tusarniaanermi akissutinik pingasunik oqaaseqaateqarpugut.

Namminersorlutik Oqartussat silaannakkut angallatinik Kalaallit Nunaannut isaanermut piumasaqaatit pillugit nalunaarutaanut atatillugu immikkut pingaartipparput, Naalakkersuisut eqqummaariffigisariaqaraat, suliniutit pisariaqartuusut nikerartuullutillu. Tamatuma saniatigut naqissuserparput killilersuinerit peqqinnissap illersorneqarnissaanut pisariaqarunnaarpata erngertumik tamakkiisumik atorunnaarsinneqassasut imaluunniit ilaannakortumik atorunnaarsinneqassasut. Nalunaarutit inaarutaasup instituttip oqaaseqaataasa ilai ersersippai, matuma ataani ilaatigut erseqqissarneqarpoq, inatsisit suut meeqqanut 12-it ataallugit ukiulinnut atuunnersut.

Kalaallit Nunaanni pilerluttulerinermut inatsimmik aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi inatsimmik allanngortitsinissamut siunnersuummut

// 16. marts 2020-mi Kalaallit Nunaanni COVID-19-imik tunillatsissimasoq siulleq nalunaarsorneqarpoq. Institutip arlaleriarluni oqaaseqarfiginikuuaa inuit pisinnaatitaaffiisa illersorneqarnissaata pingaaruteqarnera, inatsisini COVID-19-imut tunngasuni.

missingiummut tusarniaanermi akissuteqaatitsinni innersuussutigaarput, isumaliutigeqqissaarneqassasoq, isertitsivimmiittut tigummigallagaasullu pulaarneqarsinnaanerini killilersuinerit aaqqiissutitut naammagintutut isigineqarsinnaanersut, tunillaassuunnerup annikinnera eqqarsaatigalugu.

Aamma Namminersorlutik Oqartussat katersuuttarnerit pillugit utaqqiisaasumik killilersuineq pillugu nalunaarutaat misissorluarneqarpoq. Matumani ilaatigut innersuussutigaarput, Naalakkersuisut nalunaarummi immikkut aalajangersaasoqarnissaa, tassani katersuunnerit, politikikkut imaluunniit siunertaqartumik iluaqutaasussat, nalunaarummi katersuunnissamut inerteqquteqarneq pillugu aalajangersakkanut ilanngunneqassanngitsut. Ilanggullugu innersuussutigaarput, ilanngunneqassasoq, sumut naammagittaalliortoqarsinnaanera.

Nalunaarutip inaarutaasup instituttip innersuussutai ersersippai, katersuuteqqusinnginnermut katersuunnerit politikikkut siunertaqartunut atuutinnginneranik ilanngussinikkut. Tamatuma saniatigut nalunaarummi inaarutaasumi peerneqarpoq, politiit ininut eqqartuussisumik akuersissuteqaratik isersinnaatitaanerat.

NUNANI TAMALAANI NALUNAARUSIAT

FN-IP ANINGAASAQARNIKKUT, ISUMAGINNINNIKUT KULTURIKKULLU PISINNAATITAAFFIIT PILLUGIT ATAATSIMIITITALIARSUA

Institutti aamma Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit 2019-imi FN-ip Aningaasaqarnikkut, Isumaginninnikkut Kulturikkullu Pisinnaatitaaffiit pillugit Ataatsimiititaliarsuanut nassuiarpai, Kalaallit Nunaanni isumaginninnikkut pissutsit pillugit unammillernartut. Nalunaarusiami Danmarkimut Kalaallillu Nunaannut innersuussutit arlallit erseqqissarpagut, innuttaasut aningaasaqarnikkut, isumaginninnikkut kulturikkullu pisinnaatitaaffiinik nukittorsaasinnaasut.

Nalunaarusiami ilaatigut erseqqissarparput Kalaallit Nunaanni imminut toquttartut annertussusaat. Danmarkimut Kalaallillu Nunaannut innersuussutimini ilaatigut ataatsimiititaliarsuup kajumissaarutigaa, Kalaallit Nunaanni imminut toquttarnermik akiuiniarluni suliniutit nukittorsarneqarnissaat, ilaatigut naalagaaffiup nalilissagaa, imminut toquttarneq akiorniarlugu suliniutit atuutereersut sunniutaat, kiisalu inunntut ataasiakkaanut eqimattanullu, imminut toqunnissamut aarlerinaateqartunut tikikkuminassusaat.

Nalunaarusiamittaaq ilaatigut tikkuarparput ilinniarniq pillugu suliassaqarfimmi unammillernartut. Tamatumunnga atatillugu

innersuussutigaarput, Kalaallit Nunaata illoqarfimmi minnerusuni nunaqarfimmi ilinniartitsisunik ilinniarsimasunik amerlanerusunik kajumissaarinnissamut paarsiinnarnissamullu suliniutinik amerlanerusunik aallartisaanissaa. Ilanngullugu innersuussutigaarput, ilinniartitsisunik qaffasissutsini tamani atuartunik assigiinngitsunik innarluutilinnik ilinniartitsinissaannut piginnaasaqarnissaat.

FN-IP ARNAT PILLUGIT ATAATSIMIITITALIARSUAT

2019-imi novembarimi instituttip Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit peqatigalugit, FN-imi Arnat pillugit Ataatsimiititaliarsuata Danmarkimik Kalaallillu Nunaannik misissuinissaminut piareersaanissaa sioqqullugu sammisassatut innersuussutininik arlalinnik nassiussivugut. 2020-mi juunimi ataatsimiititaliarsuarmut nalunaarusiami sammisat itisilerpagut. Nalunaarusiat tamarmik imaraat, Kalaallit Nunaata qanoq ililluni arnat pisinnaatitaaffiinik siuarsaaniarluni illersuiniarlunilu sulini qanoq nukittorsarsinnaaneraa pillugu innersuussutit.

Ilaatigut nalunaarusiorpugut Kalaallit Nunaanni niarsiaraqqat arnallu persuttarneqartarnerisa aamma kinguaassiutitigut pinerluffigineqartarnerisa qaffasissusaa, kiisalu pissutsit pillugit misissuinernik amerlanerusunik aamma suliassaqarfimmi suliniutinik aallartisarneqarneqareersunik paasissutissanik amerlanerusunik ujartuilluta.

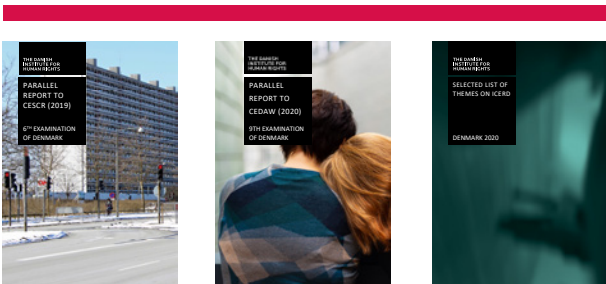

// #Killiliisa-p, ataani #MeToo-ingerlanneqarmat kalaallit tigulluarpaat, arnallu immikkortinneqartarnerat pillugu akkerliunertik oqariartuutigivaat.

Nalunaarusianittaaq sammisat allat suliaragut, soorlu politikikkut arnat immikkoortinneqartarnerat. Sammisag, 2020-mi Kalaallit Nunaanni oqallisaalluartoq qulequtaqartoq “#Killiliisa”.

**FN-IP AMMIP QALIPAATAA
TUNNGAVIGALUGU
IMMIKKOORTITSISARNEQ PILLUGU
ATAATSIMIITITALIARSUA**

2020-p aallartinnerani instituttip Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit oqaloqatigalugit FN-ip Ammip Qalipaataa Tunngavigalugu Immikkoortitsisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuanut nalunaarusiamik suliaqarpoq. Nalunaarusiamik anguniarparput ataatsimiititaliarsuup Danmarkimik Kalaallillu Nunaannik misissuinerani sammisanik toqqaanissaa pitsanngorsassallugu. Nalunaarusiami ilaatigut tikkuarparput,

// FN-ip nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit immikkut nalunaarusiortartua, Victoria Tauli-Corpuz (Qeqqanittoq), Danmarki tikerarpaa marts 2020-mi. Kingoraartaata José Francisco Cali Tzay, pilersaarutigaa Kalaallit Nunaat siunissami qaninnermi tikeraarnissani.

inuaassuseq aamma ammip qalipaataa tunngavigalugu Kalaallit Nunaanni immikkoortitsisarneq pillugu ilisimasani amigaateqartoqarnera. Assersuutigalugu inuit attaveqatigiittarfiini inuillu katerittarfiini allani inuaassuseq, ammip qalipaataa aamma oqaatsit tunngavigalugit qingarsuisumik oqalunnerit siaruarsimassusaat pillugu ilisimasat amigaatigineqarput. Ajornartorsiut alla nalunaarusiami tikkuagarput tassaavoq, Kalaallit Nunaanni sullissinnermi nunasillutik suliaartortut atugaat pillugit ilisimasat aaqqissuussaasut amigaatigineqarnerat.

FN-IP NUNAP INOQQAAVISA PISINNAATITAAFFII PILLUGIT IMMIKKUT NALUNAARUSIORTARTUA

Kalaallit Nunaannut tikeraarnissamut pilersaarutaasumut piareersaatit, FN-ip nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii

pillugit immikkut nalunaarusiortartuq, Victoria Tauli-Corpuz, 2020-mi martsimi Danmarkimut tikeraarpoq. Tamatumunnga atatillugu institutti immikkut nalunaarusiortartumit aamma Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiinnit siulittaasumit, Sara Olsvigimit pulaarneqarpoq. Immikkut nalunaarusiortartup ilaatigut meeqqat pisinnaatitaaffii, arnat pisinnaatitaaffii aamma peqqinnissamut pisinnaatitaaffik pillugit Kalaallit Nunaanni atugarisat soqutigai.

Immikkut nalunaarusiortartup Kalaallit Nunaannut tikeraarnissaa ajoraluartumik kinguartinneqarpoq COVID-19 pissutigalugu, kisiannili José Francisco Cali Tzay-p, suliaasaqarfimmi immikkut nalunaarusiortartutut atorfeqalersimasup, tikeraarnissaq pilersaarutigaa.

KALAALLIT NUNAANNI INUIT PISINNAATITAAFFIINI SIUARIARNEQ

- Naalakkersuisut aamma qallunaat naalakkersuisui Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu atugarliortut pillugit suliniummik nukittunerusumik kalaallit qallunaallu akornanni suliaqarnissamik aallartitsipput. Folketingimi politikikkut amerlanerussuteqartut Kalaallit Nunaata suliassaqarfimmi nammineq aningaasaliinissaanut tapiissutitut 80 millioner koruunit illuartippaat.
- Qallunaat 2020-mut aningaasanut inatsisaanni Kalaallit Nunaanni eqqartuussiveqarnermut suliassaqarfimmik kivitsinissamut ukiut sisamat ingerlanerini 50 millioner koruuningajannik illuartsisoqarpoq. Aningaasat politiit aamma isertitsivinni nakkutilliisut aningaasarsiaannik qaffaanissamut atugassanngortinneqarput.
- 2020-p aallartinnerani Inatsisartut Kalaallit Nunaanni utogqaat illersuisoqarfiannik pilersitsipput, taanna Isumaginninnikkut Aqutsisoqarfimmi allattoqarfeqarpoq. Instituttip tapersorsorpai nunami suliniutillit, Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffiinik sunniteqartumik piviusunngortitsinissamut tapeeqataasinnaasut.
- Inatsisartut akuersissutigaat, Kalaallit Nunaat nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarummik peqarnissaa, FN-imi Innarluutillit pillugit Isumaqaatigiissummik malinninnissamik qulakkeerinnittussamik.
- Inatsisartut akuersissutigaat, Kalaallit Nunaat nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarummik peqarnissaa, FN-imi Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissummik naammassinnittussamik.

KALAALLIT NUNAANNI INUIT PISINNAATITAAFFIINI UNAMMILLERNARTUT ANNERTUUT

- Suliassaqarfinni arlalinni, Kalaallit Nunaanni innuttaasut inuit pisinnaatitaaffiinik illersorneqarnissaannut attuumassuteqartuni ilisimasanik paasissutissanillu nalinginnaasumik amigaateqartoqarpoq. Tamanna ilaatigut atuuppoq Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunut isertitsivinni aamma isertitsisarfinni pissutsit aamma meeqqat atugarliortut kiisalu inuit innarluutillit atugarisaat pillugit paasissutissanut.
- Kalaallit Nunaat nunap ilaanut tunngasuni inuit pisinnaatitaaffii pillugit atortunut arlalinnut nangaassuteqarsinnaatitaavoq, matuma ataani assersuutigalugu Europaråd-ip arnanut persuttaasarneq aamma angerlarsimaffimmi persuttaasarneq pillugu pinaveersaartitsinermumt aamma akiuniarnermut isumaqaatigiissutaa; Europaråd-ip meeqqat kinguaassiutitigut atornerlunneqarnissaannut illersuiniarluni isumaqaatigiissutaa aamma FN-ip Meeqqat pillugit isumaqaatigiissutaani inuit ataasiakkaat naammagittaalliorsinnaanerat pillugu ilanngussatut nalunaarsuutaa.
- Soorlu instituttip aamma Kalaallit Nunaanni Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit FN-imi inuit pisinnaatitaaffii pillugit ataatsimiititaliarsuarnut arlalinnut nalunaarusiornikuusooq, Kalaallit Nunaanni inuit pisinnaatitaaffiini suli annertuunik unammillernartoqarpoq. Ilaatigut innuttaasut pisinnaatitaaffiinik malinninnissamut atatillugu immikkut unammillernartut tassaapput persuttaasarnerup qaffasinnerujussua, imminut toquttartut amerlanerujussuat aamma kinguaassiutitigut kannguttaatsuliortut amerlanerat.

INUIT
PISINNAATITAAFFIINUT
INSTITUTI